

Bezpečné cesty: Z Afghánistánu do Německa

Samiřin příběh: „Když jsme konečně opustili Afghánistán, nebyli jsme šťastní, ale byli jsme v bezpečí.“

Samira a její rodina překonali obrovské překážky, aby mohli opustit Afghánistán a začít nový život v německém Hannoveru – patří však k malé části Afghánců, kteří měli to štěstí, že jim byla nabídnuta bezpečná cesta ze země.

Samira, které je 48 let, pracovala ve své zemi Afghánistánu mnoho let a pomáhala ženám přežít a zotavit se z domácího násilí. Byla to náročná práce, ale Samira svou práci milovala – zejména proto, že sama přežila genderově podmíněné násilí.

Ještě před změnou moci v Afghánistánu Samira horečně hledala únikovou cestu ze země. „Slyšela jsem o převaděčích, že mohou pomoci,“ vysvětluje. Obrátila se na ně s dotazem a začala šetřit peníze na cestu. Samira však slyšela děsivé příběhy o tom, co lidé na této trase zažili. Obávala se, že se stane obětí obchodování s lidmi nebo – což je ještě nebo – což se utopí ve Středozezemním moři jako sestra jejího přítele. Samira se rozhodla, že riskovat život na této cestě není způsob, jak zachránit svou rodinu. „Raději zemřu uvnitř Afghánistánu, než ve vodě venku,“ říká.

Slyšela také, že cesta z Afghánistánu do sousedního Pákistánu nebo Íránu je nesmírně nebezpečná. Její přátelé a rodina, kteří se do těchto zemí dostali, se stále necítí bezpečně a mají jen malé vyhlídky na obnovu svého života. „Mám o ně všechny strach,“ přiznává Samira.

Zatímco Samiřina situace v Afghánistánu byla už tak zoufalá, události z 15. srpna 2021 vše ještě zhoršily. Jako svobodná matka pracující v oblasti prosazování práv žen a příslušnice etnické menšiny měla vážné obavy o bezpečnost své rodiny. „Chtěla jsem se jen dostat z Afghánistánu,“ řekla, „bylo jedno kam“.

Jednoho dne Samira konečně obdržela zprávu, na kterou čekala – Německo jí i jejím dětem nabídne humanitární vstupní víza. Po trápení, které trvalo tři měsíce, se konečně dostali na letadlo z Kábulu.

„Když jsem opouštěla Afghánistán, cítila jsem se tak vděčná,“ říká Samira. „Když jsme naposledy viděli Kábul z výšky, plakali jsme. Je to zvláštní. Byli jsme v bezpečí, ale šťastní jsme nebyli.“

Samira žije v Německu už dva roky se svým synem a dcerou, kterým je nyní 17 a 23 let, a jejich životy se změnily. Všichni se učí německy a její děti si ve škole našly nové kamarády. Samira se však ve svém novém domově cítí dobře především díky kosmopolitnímu životnímu stylu. „V Afghánistánu jsem byla stále pod drobnohledem,“ říká. „Ona to má na sobě. Ona nosí tamto. Tady můžu nosit, co chci. Cítím se tu tak pohodlně.“

A i když jí chvíli trvalo, než se sžila s německými administrativními systémy a procesy, jeden si Samira obzvlášť oblíbila: „Systém odpadků je tak organizovaný,“ směje se, „všechno má své přesné místo!“. Když její syn nevyhodí věci do správného koše, Samira ho rychle opraví a trvá na tom, že „by měl být jako Němec!“.

Ale ne všechno jde pro Samirinu rodinu hladce. Když poprvé přijeli do Německa, museli sdílet jeden pokoj ve stísněném domě spolu s dalšími deseti rodinami. „Bylo to tak těžké, když se syn chtěl učit a dcera spát,“ říká. Naštěstí po deseti měsících německé úřady rodině poskytly vlastní byt. Stále je tam jen jedna ložnice, ale Samira cítí, že je to krok správným směrem.

Stejně jako u mnoha dalších uprchlíků se i u Samiry útěk z domova podepsal na jejím duševním zdraví. Naštěstí se jí podařilo v Německu vyhledat psychoterapeuta, který jí pomohl začít znovu budovat svůj život a začlenit se do nové komunity. To se ukázalo jako neocenitelné pro Samiru, která trvá na tom, že je nezbytné poskytovat uprchlíkům - z nichž mnozí utrpěli ta nejhorší traumata - podporu v oblasti duševního zdraví.

I když se jí stýská po rodině a afghánské kultuře, Samira se snaží soustředit na budoucnost. Její prioritou je naučit se německy a najít si práci, aby mohla pomáhat ženám zotavit se z genderově podmíněného násilí - což je vášeň, která jí v Afghánistánu dávala skutečný smysl. „Zní to romanticky,“ říká, „ale v Kábulu bylo nebe tak světlé a modré. Každý den jsem se podívala na oblohu a viděla svůj cíl, pak jsem začala pracovat. Po své práci se mi moc stýská.“ Samira pokračuje: „Nepřicházíme sem, abychom si sedli nebo spali. Měli bychom budovat svou budoucnost tím, že budeme aktivní, budeme se učit jazyk a pomáhat komunitě“.

Jako jedna z těch šťastných, kterým se podařilo bezpečně opustit Afghánistán, má Samira pro vedoucí představitele EU silný vzkaz:

„Nikdo není šťastný, když odchází ze své země. Ale když lidé hledají pomoc, měli bychom za ně být zodpovědní.

„Vím, že evropské země nemohou přijmout všechny uprchlíky, ale mohou přijmout alespoň některé z těch nejzranitelnějších lidí.“

<https://www.rescue.org/eu/article/samiras-story-when-we-finally-left-afghanistan-we-were-not-happy-we-were-safe>